

Sygn. akt. III RC 31/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Radomsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR Przemysław Janicki

Protokolant : st.sekr.sądowy Katarzyna Piotrowska

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2016 roku w Radomsku

na rozprawie sprawy z powództwa B. D.

przeciwko małoletniemu pozwanemu D. D. (1)

o obniżenie alimentów

1/Oddala powództwo;

2/Nie obciąża powoda kosztami postępowania w sprawie.

Sygnatura akt III RC 31/16

UZASADNIENIE

W dniu 5 lutego 2016 r. do tut. Sądu wpłynął pozew B. D. przeciwko małoletniemu D. D. (1) reprezentowanemu przez przedstawicielkę ustawową – matkę P. Ś. o obniżenie alimentów oraz wniósł o ponowne przeprowadzenie przewodu sądowego sprawy o sygn. III RC 191/15.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż P. Ś. umową darowizny z dnia 27 kwietnia 2011 r. zawartą na sześć miesięcy przed ugodą dotyczącą ustalenia wysokości alimentów na rzecz małoletniego, przekazała swoim rodzicom W. i Z. Ś. nieruchomości, które przynoszą dochód z działalności rolniczej, tj. działki o nr (...) o łącznej powierzchni 7,87 ha, oraz działkę nr (...) o powierzchni 0,45 ha położone w miejscowości B. (vide k. 5-12). Podczas trwania sprawy o alimenty w 2011 r. pozwana oraz obdarowani zaprzeczali istnieniu takiej umowy. Powód podniósł, iż P. Ś. pozbyła się majątku, który przynosił zyski, obniżając w ten sposób możliwości zarobkowe oraz standard życia małoletniego D.. (vide pozew k. 1 – 3)

Pismem z dnia 18 lutego 2016 r. powód sprecyzował pozew i wniósł o obniżenie alimentów do kwoty po 350 zł miesięcznie. Ponadto wskazał, iż pomimo obniżenia alimentów pozwana nadal będzie otrzymywać 900 zł miesięcznie przez około pół roku od Komornika Sądowego. (vide k. 16)

W odpowiedzi na pozew przedstawicielka ustawowa małoletniego D. D. (1), P. Ś. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazała, iż nie ma podstaw prawnych do wznowienia wskazanego przez powoda postępowania. Ponadto wskazała, iż okoliczność darowania przez pozwaną nieruchomości swoim rodzicom nie ma znaczenia dla określenia wysokości alimentów, bowiem Sąd rozpoznając poprzednie postępowania dotyczące alimentów brał pod uwagę możliwości finansowe pozwanej i wskazywał również, iż winna partycypować w kosztach utrzymania małoletniego syna. Pozwana podniosła również, iż powód błędnie twierdzi, że stan majątkowy pozwanej miałby decydujący wpływ na wysokość orzeczonych alimentów. (vide k. 43- 44)

Na rozprawie w dniu 27 czerwca 2016 r., powód poparł powództwo, zaś przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego wniosła o jego oddalenie.

Sąd dopuścił jako dowody w sprawie: dokumenty złożone przez strony, dowód z dokumentów zawartych w aktach sprawy III RC 248/14 tut. Sądu wraz z aktami II Ca 82/15 Sądu Okręgowego w P. (...)T.w aktach sprawy III RC 191/15 tut. Sądu oraz dowód z przesłuchania stron na okoliczność zmian w stosunkach alimentacyjnych i ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni D. D. (1) ur. (...) jest synem P. Ś. i B. D.. (okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy w P.T.w dniu 05 lutego 2013 r. rozwiązał przez rozwód związek małżeński B. D. i P. D. z domu Ś.. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem stron D. D. (1) urodzonym (...) w K. powierzył matce i ustalił miejsce pobytu dziecka w miejscu każdorazowego zamieszkania matki. Sąd ograniczył B. D. wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem do prawa współdecydowania o istotnych sprawach dotyczących dziecka takich jak: wybór szkoły, kierunku kształcenia, organizacji wypoczynku, sposobu leczenia. Sąd ustalił również kontakty ojca z małoletnim synem. Obowiązkiem wychowania i utrzymania małoletniego syna stron obciążył oboje rodziców i w związku z tym alimenty ustalone ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Radomsku w sprawie III RC 309/11 dnia 24 października 2011 roku należne od B. D. na rzecz D. D. (1) w kwocie po 750 złotych miesięcznie, pozostawił bez zmian.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w P.T.. z dnia 05. (...). w aktach sprawy IC 1787/12 k. 294 – 294 v załączonych do niniejszych).

W dniu 10 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem w sprawie III RC 248/14 podwyższył wysokość alimentów należnych od ojca na rzecz małoletniego syna do kwoty po 1000 złotych miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie III RC 191/15 tut. Sąd oddalił powództwo B. D. o obniżenie alimentów na rzecz małoletniego syna D. D. (1).

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 10.12.2014 r. w sprawie III RC 248/14 k. 285; wyrok Sądu Okręgowego w P.T.. z dnia 16.02.2015 r. k. 324 akt załączonych do niniejszych; wyrok Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 17.09.2015 r., w sprawie III RC 191/15 k. 40 akt załączonych do niniejszych)

Powód B. D. ma 29 lat, posiada wykształcenie średnie ogólne, obecnie mieszka w K.. W pracy którą podjął ma wydzielone pomieszczenie mieszkalne składające się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki, biura. Nie ponosi kosztów wynajmu mieszkania. Dochodem B. D. wykazany w niniejszej sprawie jest wynagrodzenie za pracę w wysokości 1.535 złotych netto, z którego potrącane są alimenty. Powód nie posiada żadnej nieruchomości, nie nabył nowego majątku, nie posiada innego dochodu.

Powód choruje na torbiel włosowaty oraz na stawy w prawym i lewym kolanie oraz kostkach. Konieczna jest dla niego rehabilitacja oraz wizyty u ortopedy i chirurga.

Komornik Sądowy pobiera z wynagrodzenia powoda kwotę około 850 zł miesięcznie. Po potrąceniu z wynagrodzenia alimentów, powodowi pozostaje kwota około 600 zł. Z tej kwoty miesięcznie powód ponosi koszt rehabilitacji w wysokości 150 zł (drugą część refundują mu rodzice). Koszt dwóch wizyt u ortopedy to 250 zł. Powód zakupił ortezę z szyną na nadgarstek w wysokości 200 zł i ortezę na kolana w wysokości 600 zł. B. D. nie jest w stanie określić kwoty którą przeznacza na jedzenie, na odzież buty wydaje rocznie 400–500 zł. Ponadto powód posiada zadłużenie – kredyt w wysokości 3.404 zł, debet na rachunku bankowym w wysokości 1.029,63 zł.

B. D. twierdzi, iż koszty utrzymania małoletniego się zmniejszyły oraz wskazał, iż pozwana pozbyła się swojego majątku przed pierwszą sprawą o alimenty. Ponadto powód twierdzi, iż pozwana uzyskała na rzecz syna świadczenie z programu 500 plus.

B. D. poza małoletnim synem D. nie ma innych dzieci na utrzymaniu. Powód nie zawarł nowego związku małżeńskiego. Mieszka wspólnie z partnerką, nie partycypuje w kosztach utrzymania wspólnego domu

(dowód: zaświadczenie o dochodach k. 36 – 41, 74-75; przesłuchanie B. D. k. 48 – 49, 166-167, oświadczenie o stanie majątkowy k. 23, informacja komornika sądowego k. 45-46;).

P. Ś. ma 29 lat. Z zawodu jest ekonomistą. Do marca 2015 r. pracowała w banku spółdzielczym pobierała wynagrodzenie w kwocie netto ok. 1390,42 zł. Obecnie nie pracuje, od grudnia 2015 r. jest osobą bezrobotną. Pozwana jest uprawniona do zasiłku w wysokości 522,10 zł. Nie posiada żadnego majątku.

P. Ś. miała gospodarstwo rolne wraz z działką siedliskową, na której stoi dom mieszkalny oraz budynki gospodarcze. Otrzymała gospodarstwo od rodziców. Czynności tej dokonali w celu nabycia uprawnień rentowych dla jej matki. W dniu 27 kwietnia 2011 r. przed sprawami alimentacyjnymi przekazała gospodarstwo rodzicom, gdyż było przeszkodą do zarejestrowania się w PUP i znalezienia pracy.

Pozwana mieszka wraz z rodzicami. Miesięczny koszt utrzymania domu wynosi w sezonie letnim około 400 zł, a w sezonie zimowym około 870

(dowód: decyzja z PUP w R. z dnia (...) r. k. 42, zaświadczenie o wynagrodzeniu k. 30 akt sprawy III RC 191/15 załączonych do niniejszych, przesłuchanie P. Ś. k. 47 – 51, 167–168; świadectwo pracy k. 66 i 66v.).

Małoletni pozwany w styczniu 2016 r. skończył 7 lat, uczęszczał do I klasy szkoły podstawowej. Małoletni nie cierpi na żadne choroby przewlekłe. W związku z rozpoczęciem obowiązków szkolnych, wzrósł koszt utrzymania małoletniego. Według matki małoletniego wynosi obecnie około 2.000 zł miesięcznie.

P. Ś. w następujący sposób określiła koszty związane z utrzymaniem małoletniego D.: koszty uczęszczania do szkoły to łącznie ok. 900 zł. Koszt ubrań, obuwia małoletniego pozwanego średniomiesięcznie – to kwota 300 – 400 złotych miesięcznie, koszt środków czystości ok. 500 zł miesięcznie, 400-500 zł koszt leczenia, wyżywienie ok. 1.000 zł miesięcznie. P. Ś. z uwagi na brak funduszy nie może zapewnić małoletniemu opłacenia zajęć m.in. hipoterapii, uczęszczania na basen, kursu jeździeckiego, indywidualnej nauki języków obcych.

(dowód: przesłuchanie P. Ś. k. 26 – 27 oraz k. 275 – 278)

Ustalenia Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający, zdaniem Sądu, dla potrzeb rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – zwanego dalej krio – obowiązek łożenia na utrzymanie dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie ciąży na obydwójgu rodzicach. Zakres tego obowiązku, zgodnie z art. 135 krio, z jednej strony usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej, z drugiej zaś zarobkowe i majątkowe osoby zobowiązanej. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć takie, które stworzą uprawnionemu normalne warunki bytowania odpowiadające jego wiekowi, stanowi zdrowia i wykształceniu.

W przedmiotowej sprawie, powód wniósł o ponowne przeprowadzenie sprawy o sygn. akt III RC 191/15 z w uwagi na fakt, iż pozwana P. Ś. na pół roku przed rozpoczęciem sprawy o alimenty zakończoną ugodą z dnia 24 października 2011 r., umową darowizny z dnia 27 kwietnia 2011 r., przekazała rodzicom W. i Z. Ś. nieruchomości tj. działki nr (...), o łączna powierzchnia 7,87 ha, oraz działkę nr (...) o powierzchni 0,45 ha położone w miejscowości B.. W skutek czego pozbawiła małoletniego D. dochodu z powyższych nieruchomości.

Artykuł 136 krio jest uszczegółowieniem treści art. 135 § 1 krio. Jego główna myśl sprowadza się do stwierdzenia, że uzależnienie zakresu obowiązku alimentacyjnego od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego

przejawia się również w tym, że jeżeli w ciągu trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych, bez powodu pogorszy on swą sytuację majątkową lub też zrzeknie się zatrudnienia lub zmieni je na mniej zyskowne, sąd rozpatrujący sprawę nie uwzględni wynikającej stąd zmiany przy ustalaniu wymiaru alimentów. Nie uwzględnia się pogorszenia sytuacji majątkowej lub zarobkowej dłużnika, jeżeli doprowadził on do tego w sposób intencjonalny, to jest lekceważąc swe obowiązki alimentacyjne, o których wiedział, albowiem był do nich zobowiązany.

Zdarzenia wymienione w art. 136 k.r.o. muszą pochodzić z działalności zobowiązanego podejmowanej ze szkodą osoby uprawnionej. W przedmiotowej sprawie pozwana, pomimo przepisania na rodziców nieruchomości, które według powoda przynoszą dochód, nie nastąpiło, pogorszenie sytuacji małoletniego D.. Pozwana podczas zawierania ugody rozstrzygającej o przyznaniu alimentów pracowała, nie uchylała się od obowiązku wychowywania dziecka, sprawowała nad nim pieczę. Mieszka wspólnie z rodzicami, którzy pomagają jej w wychowaniu syna.

Na marginesie należy zaznaczyć, iż wniosek powoda o ponowne przeprowadzenie przewodu sądowego zgodnie z art. 316 § 2 k.p.c. sprawy III RC 191/15 jest bezzasadny, gdyż okoliczność faktyczna lub nawet zmiana stanu prawnego, która ma miejsce po zamknięciu rozprawy, nie może mieć wpływu na treść orzeczenia, jeżeli sąd nie otworzył na nowo rozprawy.

Powód wniósł o obniżenie alimentów do kwoty po 350 zł miesięcznie na podstawie art. 138 k.r.o. z uwzględnieniem art. 527 § 1 k.c. (actio pauliana).

Stosownie do treści art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego wówczas, gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia zasądzonego alimenty zmniejszeniu ulegną potrzeby osoby uprawnionej do alimentacji lub zmniejszają się możliwości zarobkowe lub majątkowe strony do alimentacji zobowiązanej.

W piśmiennictwie podkreśla się, że nie każda zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego uzasadnia zastosowanie art. 138 k.r.o. Zastosowanie tego przepisu uzasadnia jedynie taka zmiana, która jest istotna i trwała.

Rozpatrując zagadnienie obecnych możliwości płatniczych pozwanego z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi, zarówno w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych powoda, jak i usprawiedliwionych potrzeb małoletniego pozwanego D. D. (1). Sąd w pierwszej kolejności zwrócił uwagę, że zgodnie z ugruntowanym poglądem judykatury, wyznacznikiem możliwości płatniczych rodzica w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o. są nie tylko osiągnięte przez niego dochody, ale też te dochody, które mógłby on i powinien posiadać przy dochowaniu obiektywnej, należytej staranności w ich pozyskiwaniu (por. H. Haak, „Obowiązek alimentacyjny. Komentarz”, Toruń 1995, str. 118, teza 29).

Od uprzednio ustalonych alimentów upłynął okres półtora roku i od tamtego momentu nie nastąpiły zmiany w sytuacji osobistej i majątkowej powoda oraz nie nastąpiła żadna z okoliczności uzasadniających uwzględnienie, choćby w części, żądania pozwu. Powód pracuje oraz mieszka wspólnie z partnerką. Jak sam przyznał nie ponosi kosztów najmu mieszkania w którym obecnie przebywa, gdyż lokal ten należy do właściciela firmy, w której pracuje. Nadto wskazał, iż powód nie posiada żadnych innych osób na utrzymaniu. Nie przedstawił również dokumentacji medycznej świadczącej o pogorszeniu się jego stanu zdrowia w sposób uniemożliwiający wykonywanie pracy.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika, by po stronie pozwanej nastąpiły zmiany uzasadniające obniżenie alimentów, wręcz przeciwnie wydatki związane z rozwojem małoletniego D. zwiększyły się, gdyż jest w okresie dość intensywnego wzrostu i rozwoju. Alimenty zasądzone na jego rzecz od powoda są wydatkowane w sposób zasadny – na usprawiedliwione potrzeby. Pozwany bez wątpliwości nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie wobec tego wymaga pomocy rodziców.

Wskazać również należy, iż matka małoletniego D. D. (1) spełnia obowiązek alimentacyjny wobec syna przez jego wychowanie i utrzymanie oraz poprzez sprawowanie stałej pieczy nad nim. Przedstawicielka ustawowa wkłada dużo

osobistych starań i własnej pracy w wychowanie syna. Zatem powód winien w większym niż ona zakresie przyczynić się do utrzymania się dziecka pod względem finansowym.

Posiadanie dzieci jest związane z dużymi kosztami i powód jako ojciec musi partycypować w ich kosztach. Obniżenie alimentów w sposób wskazany w żądaniu pozwu spowodowałoby, że to na matce małoletniego spocząłby znaczny ciężar finansowy i obowiązek utrzymania i wychowania małoletniego D.. Wskazać należy, iż rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. W szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają obowiązek nawet wyzbywania się posiadanego majątku bądź jego niektórych składników, aby w ten sposób podołać ciężącemu na nich obowiązkowi alimentacyjnemu.

Twierdzenie powoda, jakoby świadczenie rządowe przyznane małoletniemu z programu „Rodzina 500 plus” – w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 11.02.2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016r., poz. 195) – miałyby, być odpowiednikiem świadczenia alimentacyjnego jest niezasadne. Bowiem powyższe świadczenie to wsparcie rodziców w wychowywaniu dzieci, jego celem jest inwestycja w rodzinę i zwiększenie w ten sposób diety. Dlatego też świadczenie nie wpływa na zakres obowiązku alimentacyjnego i nie powinno być, podstawą do obniżenia alimentów na dziecko. Według Sądu branie pod uwagę świadczenia 500 plus przy rozstrzyganiu spraw alimentacyjnych, wpłynęłoby niekorzystnie na rozpatrywane sprawy, gdyż każdy z rodziców na którym spoczywa obowiązek alimentacyjny chciałby ich obniżenia, a co za tym idzie zmniejszyłby się jego wkład w wychowanie dziecka i przerzucenie obowiązku utrzymania dziecka na państwo. Ustawa powyższa nie może być więc wykorzystywana do zmniejszenia obciążeń alimentacyjnych osób zobowiązanych z tego tytułu, a wskazanych wyraźnie w przepisach krio.

Reasumując stwierdzić należy, iż od poprzedniego orzeczenia alimentów, nie nastąpiła zmiana okoliczności uzasadniająca obniżenie alimentów. Dotychczasowe alimenty są w ocenie Sądu dostosowane zarówno do potrzeb małoletniego D., jak również do możliwości zarobkowych i finansowych stron.

W tym miejscu należy także dostrzec, że szereg potrzeb małoletniego wymienionych przez przedstawicielkę ustawową nie może być zrealizowanych przy istniejących środkach finansowych, którymi ona aktualnie dysponuje. Część z tych potrzeb – zdaniem Sądu pierwszej instancji nie stanowi na pewno koniecznych dla zapewnienia właściwego rozwoju małoletniego syna stron. Stąd nie wszystkie one według sądu I instancji są potrzebami usprawiedliwionymi w aspekcie ciężaru alimentacyjnego. Niewątpliwym zdaniem Sądu I instancji istnieje potrzeba podjęcia pracy zarobkowej przez matkę małoletniego pozwanego dla podniesienia standardu jego życia.

Sąd ma na względzie, iż potrzeby małoletniego pozwanego wraz z wiekiem rosną

a nie maleją – w związku z tym fakt, że ojciec małoletniego nie poszukuje innej – lepiej płatnej pracy bądź też nie podejmuje zatrudniania dodatkowego – choćby dorywczego – nie może doprowadzić do sytuacji, w której małoletni będzie pozbawiony należnych mu środków niezbędnych do utrzymania.

W związku z powyższym Sąd nie znalazł żadnych podstaw do uznania powództwa za zasadne, dlatego też powództwo należało oddalić.

Sąd orzekając o kosztach zastosował art. 102 k. p. c. postanowił nie obciążać B. D. kosztami postępowania, biorąc pod uwagę jego aktualne obciążenia alimentacyjne wobec małoletniego pozwanego.

Mając powyższe rozważania na względzie Sąd orzekł jak w sentencji.

/Nie obciąża powoda kosztami postępowania w sprawie.